

O CAMIÑO PORTUGUÉS A SANTAIGO (I)

Por: Isidro de Malet Andreu

O CAMIÑO PORTUGUÉS A SANTIAGO

Santiago de Compostela

Ames

Teo

Rois

Padrón

Pontecesures

Valga

Caldas de Reis

Portas

Barro

Pontevedra

Vilaboa

Soutomaior

Redondela

Mos

Porriño

Salceda de Caselas

Tui

Valença do miño

Vilanova de Cerveira

Camiña

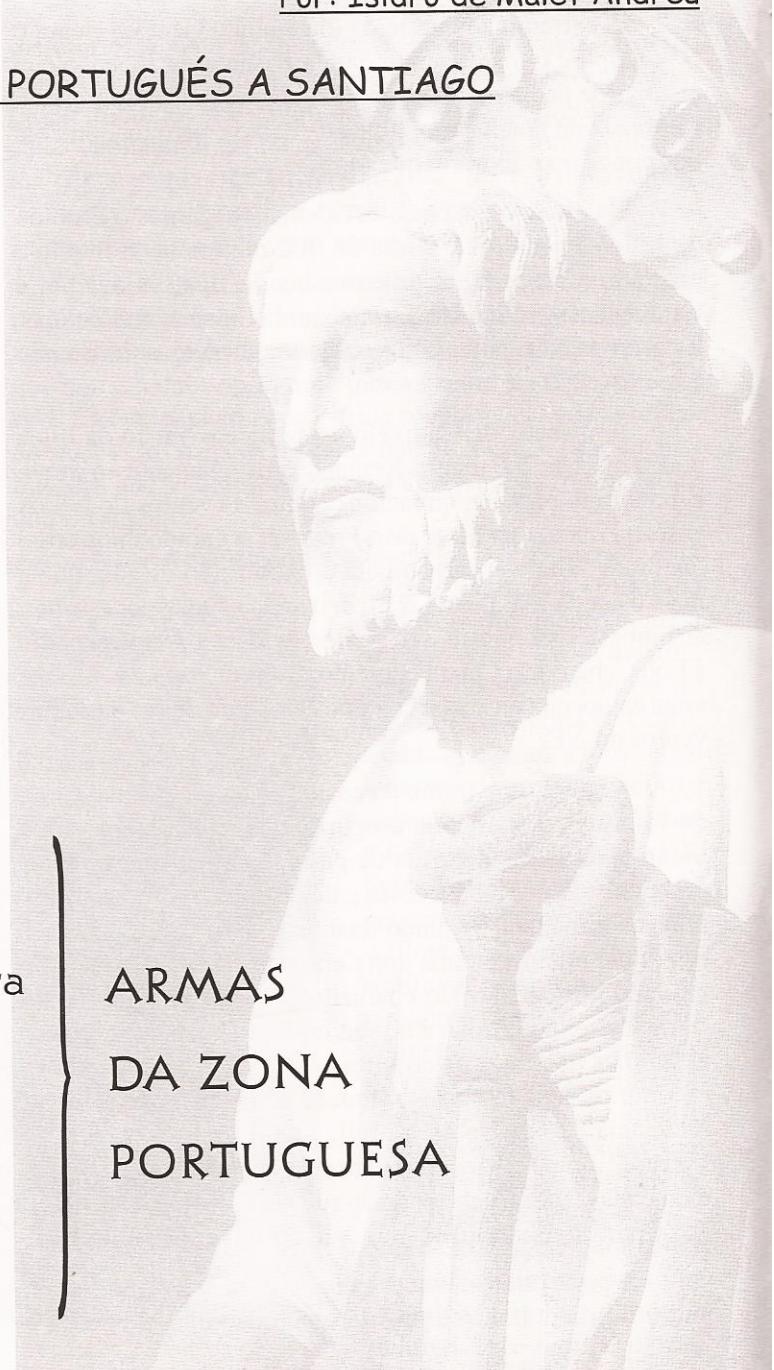
Paredes de Coura

Ponte da Limia

Barcelos

Oporto

ARMAS
DA ZONA
PORTUGUESA

O CAMIÑO PORTUGUÉS

A más antiga descripción do traxecto de Coimbra a Santiago ofrecénola o xeógrafo musulmán El Idrisi en 1594. O clérigo italiano Confalonieri fai a viaxe dende Lisboa pasando por Azambuxa, Santarem, Tomar, Coimbra, Porto, Povoa de Varzim, Barcelos, Ponte da Limia, Valenca, Tui, Redondela, Caldas e Padrón.

O nobre polaco Sobieski percorre en 1611 España e Portugal. No seu percorrido pasa por Santiago e describe aspectos sucesivos de Valenca, Ponte da Limia, Porto, Coimbra e Lisboa.

Laffi peregrina a Compostela os anos 1666, 1670 e 1673, posteriormente en 1687 e desde Lisboa pasa por Leria, Coimbra, Albergerá, Porto, Rates, Viana do Castelo e Camiña.

No Ano Santo de 1745, Albani, na súa segunda peregrinación, investirá dezaoito días ata chegar á cidade do Apóstolo, iniciando o camiño en Lisboa e pasando por Santarem, Coimbra, Porto, Barcelos, Tui e Pontevedra.

É indiscutible a gran cantidade de igrexas románicas que marcan o traxecto do camiño portugués, ademais o seu patrón é Santiago. O Apóstolo é invocado na toma de Coimbra no 1064. A creación da Orden Militar de Santiago da Espada, escindida da rama castelán – leonesa en 1288, a profusión de simboloxía xacobeira, a peregrinación da raíña santa Isabel en 1325 e a de Don Manuel en 1502, a presencia de hospitais como o de Viana do Castelo, no que nas súas doelas centrais pode lerse: “este ospital e rendas dele stitutio Juan Perez ho velho ano 1468” amén dun escudo de armas cuartelado, (nun dos seus cuarteis figuran cinco veneras), confirman a importancia que tivo este camiño ó longo de varios séculos.

Resulta pois claro a existencia de dous eixes fundamentais que transcorren de Sur a Norte, un inmediato á costa, o outro máis desviado cara ó interior, pero ambos entrelazados entre si por gran cantidade de ramais e conexións.

A todas estas manifestacións de profundo contido relixioso e puro sentir compostelán, hai que sumarlle a ruta

xacobea marítimo – fluvial, seguindo a más pura tradición e testemuños históricos do paso da barca que conducía os restos do Apóstolo dende a distante Jaffa de Palestina ata Iria Flavia, a actual Padrón. Esta entrañable tradición tradúcese en representacións iconográficas nas que aparece a barca, onde descansa o corpo de Santiago el Mayor en compañía de dous discípulos, conducidos por un anxo e guiados por unha estrela, tal e como figura no escudo da vila padronesa e noutras obras escultóricas. Deste xeito chegaron os restos de Santiago ás costas do Reino de Galicia, adentándose polo mar de Arousa e remontando o río Ulla.

A primeira referencia histórica témola nunha epístola do Papa León III que confirma esta tradición.

Nun manuscrito de San Juan de los Reyes que se conserva en Alcobaça refírese á lenda de que un cabaleiro se precipitou ás augas do océano no xusto momento no que pasaba a barca. Este cabaleiro milagrosamente emerxeu das augas e tanto el como os arneses do cabalo apareceron sementados de veneras, de aquí o antigo escudo de Santiago.

As bulas dos Papas Clemente V en 1088, Alejandro II en 1165 e Gregorio IX en 1227, autorizan este prodixio e que desembarcado o corpo en Iria Flavia “ como sobre cera puxeren un corpo de bronce candente e como se reconñecese a vasalaxe e honor que a tam gram apóstolo debía”.

Nun breve da igrexa de Oviedo tamén se facía referencia a este feito. O Papa Calixto II afirma que viu esta pedra que foron desgastando os peregrinos. Todas as intrigas da raíña Lupa, de Filotro e a súa camarilla dificultaron o traslado dos restos do “Hijo del Trueno” ata o ano 813 nos que os asombrados ollos dun ermitán vían o escintilar dunha estrela que alumeara un lugar, e que Teodomiro, bispo de Iria, identificou como Liberum Domum, lugar onde esta asentada a actual Catedral de Santiago. Todos estes feitos víronse adornados cunha grande cantidade de lendas que adornan áinda más estes feitos prodiosos.

ARMAS DA PARTE PORTUGUESA

ARMAS DE PORTO

De azur, un castelo flanqueado por dúas torres, de ouro, mazonado en sable e aclarado de gules. Asentado nun mar formado por cinco ondas, dous de sable e tres de prata. Sobre a porta do castelo e asentada sobre unha ménsula de ouro unha Virxe que sostén un Neno Xesús, ambos vestidos de vermello cun manto azul, arredor da Virxe un resplandor de ouro. En Jefe dous escudos antigos de Portugal.

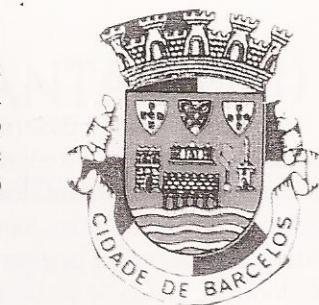
ARMAS DE BARCELOS

De azur, unha ponte de cinco ollos, de ouro e mazonado de sable e asentado sobre un mar de seis ondas, tres de prata e tres de azur. No flanco destro, unha torre de prata, mazonada en sable e aclarada de gules. No flanco sinistro unha árbore, na súa cor natural e un monumento de prata. Sobre a ponte un pequeno castelo formado por tres torres, a do centro aclarada de gules. Nos cantóns destro e sinistro do jefe dous escudos antigos de Portugal e no centro do jefe un escudo de prata, cunha aspa de gules maclada.

ARMAS DE PONTE DA LIMIA

De azur, unha ponte de ouro de tres ollos, mazonado de sable e somadas dúas torres mazonadas de sable e aclaradas de púrpura no centro unha cruz piscinada e flordelisada de ouro. A ponte movinte fajado ondado de prata e azur, dúas de cada.

ARMAS DE VILA DE PAREDES DE COURA

De azur, tres espigas de ouro, cos seus talos de sinople e recollidas por un lazo de gules, flanqueadas por dous fouciños de prata, e en punta, un movinte de tres ondas, dous de prata e unha de azur.

ARMAS DE CAMIÑA

De gules, un castelo de ouro, con tres torres, aclarado de sable, sobre un movinte fajado de cinco ondas, tres de azur e dúas de prata.

Como curiosidade acompañamos o antigo escudo de armas da cidade e que corresponde ó século XVI

ARMAS DE VILANOVA DE CERVEIRA

Se sinople, un cervo pasante en ouro, mirando ó fronte, e entre as hastas un escudete de azur con cinco bezantes de prata.

ARMAS DE VALENÇA DO MIÑO

De gules, unha ponte de prata de tres ollos, mazonado de sable, sobre a ponte unha torre donjonada de prata mazonado de sable e aclarado de gules, a torre central cargada dun escudete de azur con cinco bezantes de prata. A destra e a sinistra da torre sendas follas de parra, de ouro, cargadas por un acio de gules e no cantón destro do jefe unha lúa contornada de prata e no cantón sinistro do jefe un sol radiante de ouro. A ponte movinte sobre un mar de catro ondas, dúas de azur e dúas de prata.

Cafeteria
Castelao
Castelao

Rúa Castelao, 5 - Teléf.: 986 843 361 - PONTEVEDRA

ESPECIALIDADES CASTELAO

- TES Y CAFÉS A LA CARTA
- CERVEZAS DE IMPORTACIÓN
- MENÚ DEL DÍA
- TAPEO
- BOCADILLOS